

1. ปัจจัยความเสี่ยง

1.1 ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

เนื่องจากลักษณะของธุรกิจแฟคตอริงเป็นการให้สินเชื่อระยะสั้นไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน เป็นการรับโอนสิทธิเรียกร้องในหนี้ทางการค้า ความเสี่ยงด้านสินเชื่อจึงเกิดจากคุณภาพของลูกหนี้การค้าและลูกค้ายรวมถึงคุณภาพของสินค้าและบริการที่ลูกค้าส่งมอบให้กับลูกหนี้การค้า หากสินค้าหรือบริการมีปัญหา ลูกหนี้การค้าอาจปฏิเสธการรับสินค้าหรือบริการและไม่ชำระหนี้ตามเอกสารการค้ำนั้นๆ หรืออาจเป็นกรณีที่ลูกหนี้การค้ามีปัญหาทางการเงินไม่สามารถชำระหนี้ทางการค้ำนั้นได้ และลูกค้าเองก็อาจไม่มีความสามารถชำระหนี้แทนลูกหนี้การค้าได้ตามสัญญา

บริษัทมีการบริหารจัดการด้านสินเชื่อ ด้วยการตั้งเกณฑ์และกำหนดขั้นตอนในการตรวจสอบทั้งลูกค้าและลูกหนี้การค้าอย่างรัดกุมก่อนการอนุมัติสินเชื่อ เป็นมาตรการที่บริษัทพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจมายาวนาน เกณฑ์ที่กล่าวมามีดังนี้

1. ทำ Credit Scoring เพื่อใช้วิเคราะห์ลูกค้ายรายใหม่ที่ขอวงเงินสินเชื่อ และวิเคราะห์ลูกหนี้การค้าที่ลูกค้าต้องการนำมาขายโอนสิทธิเรียกร้อง ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ใน Credit Scoring เช่น ระยะเวลาการดำเนินกิจการ ประวัติผู้ถือหุ้น/ผู้บริหาร ประวัติการชำระหนี้ งบการเงิน ความสามารถในการชำระหนี้ แนวโน้มของอุตสาหกรรม เป็นต้น

2. กำหนดสัดส่วนการปล่อยสินเชื่อให้กับแต่ละภาคธุรกิจ (Industry Exposure) โดยจะต้องไม่เกินร้อยละ 20 ของยอดหนี้คงค้างทั้งหมดของลูกค้า

3. กำหนดเกณฑ์ในการให้วงเงินกับลูกค้าแต่ละราย โดยวงเงินที่ลูกค้ายรายใดรายหนึ่งต้องไม่เกินร้อยละ 30 ของส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท

4. กำหนดเกณฑ์การให้วงเงินสินเชื่อที่ได้รับอนุมัติของลูกค้าแต่ละราย โดยการให้วงเงินของลูกค้ายรายใดรายหนึ่งจะไม่เกินร้อยละ 10 ของวงเงินรวมที่ลูกค้าทั้งหมดได้ใช้วงเงิน

5. กรณีที่เป็นลูกค้าเดิม บริษัทมีการทบทวนข้อมูลลูกค้าและลูกหนี้การค้า (Credit Review) เป็นประจำปีละครั้ง บางกรณีอาจทำปีละ 2 ครั้ง หรือทำทุกไตรมาสแล้วแต่บริษัทจะพิจารณาถึงความจำเป็น

6. ตรวจสอบข้อมูลจากศาลแพ่งบางแห่งว่ามีคดีฟ้องร้องกับคู่กรณีอื่นใดหรือไม่ รวมทั้งการเช็คข้อมูลจากศาลล้มละลายกลาง นอกจากนี้ยังมีการตรวจสอบข้อมูลจากเครดิตบูโรโดยลูกค้าเป็นผู้นำข้อมูลจากเครดิตบูโรมาประกอบการพิจารณา

หากมีการนำเสนองวงเงินของลูกค้ายรายใดที่ผิดไปจากเกณฑ์ดังกล่าว จะต้องให้คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้อนุมัติวงเงิน

ด้วยมาตรการต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น บริษัทจึงเชื่อมั่นในคุณภาพของลูกค้าและลูกหนี้การค้า

1.2 ความเสี่ยงด้านความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย

ดอกเบี้ยเงินกู้เป็นต้นทุนหลักของบริษัทแปรผันตามภาวะอัตราดอกเบี้ยในตลาด และมีผลต่อการกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่คิดกับลูกค้า การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท ด้วยเหตุนี้ บริษัทจึงมีนโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย กล่าวคือ สินเชื่อที่บริษัทให้แก่ลูกค้าเป็นสินเชื่อแฟคเตอร์ซึ่งเป็นสินเชื่อระยะสั้น และคิดค่าธรรมเนียมเงินชำระเบื้องต้นแบบลอยตัวซึ่งสอดคล้องกับต้นทุนของบริษัทที่เกิดจากการกู้ยืมระยะสั้นที่มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัว เมื่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินปรับตัวสูงขึ้น บริษัทสามารถปรับค่าธรรมเนียมเงินชำระเบื้องต้นที่เรียกเก็บจากลูกค้าในอัตราที่สูงขึ้นตามอัตราดอกเบี้ยของตลาดได้ สำหรับสินเชื่อสินเชื่อซึ่งส่วนใหญ่บริษัทก็คิดอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวเช่นเดียวกัน ส่วนสินเชื่อเช่าซื้อ บริษัทคิดอัตราดอกเบี้ยกับลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อเป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ แต่บริษัทมีสินเชื่อเช่าซื้อเป็นจำนวนน้อยมาก ดังนั้น บริษัทเชื่อมั่นว่าความเสี่ยงดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานไม่มากนัก

1.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงิน

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงินเกิดจากบริษัทกู้เงินระยะสั้นเป็นส่วนใหญ่ อาทิ เงินกู้ยืมหมุนเวียนประเภทตั๋วสัญญาใช้เงิน (P/N) ซึ่งมีระยะเวลาการกู้ยืมตั้งแต่ 1 เดือนถึง 6 เดือน บริษัทมีความเสี่ยงกรณีเจ้าหนี้สถาบันการเงินอาจเรียกให้ชำระคืนเงินก่อนกำหนดระยะเวลา หรือกรณีเจ้าหนี้สถาบันการเงินไม่ต่ออายุตั๋วสัญญาใช้เงินเมื่อสัญญาครบกำหนด ทำให้บริษัทจะต้องชำระคืนเงินกู้ยืมซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดของบริษัท

ปัจจัยความเสี่ยงดังกล่าวถูกลดทอนด้วยข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

1) บริษัทประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อแฟคเตอร์มายาวนานเกือบ 20 ปี มีความสัมพันธ์อันดีกับเจ้าหนี้สถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง และมีประวัติการชำระหนี้เงินกู้ยืมตามสัญญาด้วยดีมาตลอด แม้ในภาวะเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจของประเทศไทยมีปัญหาดังเช่นในปี 2552 สถาบันการเงินต่างๆ ยังคงวงเงินกู้ตามเดิม และมีบางสถาบันการเงินที่เพิ่มวงเงินกู้และประเภทเงินกู้ให้กับบริษัท

2) กรณีเจ้าหนี้สถาบันการเงินเรียกชำระคืนเงินกู้ยืมก่อนกำหนด บริษัทสามารถใช้วงเงินสินเชื่อ 10 ล้านเหรียญสิงคโปร์ จากกลุ่ม บริษัท ไอเอฟเอส แคปปิตอล จำกัด (สิงคโปร์) ("IFS (Singapore)") ได้ทันที

(รายละเอียดตามส่วนที่ 2 ข้อ 5.3 สัญญาต่างๆ ที่สำคัญ)

3) บริษัทมีเงินทุนหมุนเวียนจากการเก็บหนี้จากลูกหนี้การค้าแฟคเตอร์ ซึ่งยอดหนี้มีอายุในการเก็บหนี้โดยเฉลี่ยประมาณ 60 วัน มีการเก็บหนี้จากลูกหนี้ตามสัญญาเช่าทางการเงิน และลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อเป็นรายเดือนตามอายุสัญญาของลูกค้าแต่ละราย

4) บริษัทได้รับอนุมัติวงเงินสินเชื่อระยะยาวจำนวน 300 ล้านบาท จากธนาคารแห่งหนึ่ง โดยชำระคืนภายใน 3 ปีนับจากวันที่เบิกใช้ และเริ่มเบิกใช้ในเดือนมีนาคม 2553 บริษัทมีนโยบายที่จะเริ่มใช้วงเงินสินเชื่อระยะยาวเพิ่มมากขึ้นเพื่อลดความเสี่ยงจากการใช้วงเงินสินเชื่อระยะสั้นที่เจ้าหนี้สถาบันการเงินมีสิทธิให้ชำระเงินคืนก่อนครบกำหนดระยะเวลา หรือไม่ต่ออายุตั๋วสัญญาใช้เงินเมื่อสัญญาครบกำหนด

1.4 ความเสี่ยงด้านการตลาดและการแข่งขัน

บริษัทอาจมีความเสี่ยงจากการเข้ามาของคู่แข่งรายใหม่ ถึงแม้การประกอบธุรกิจสินเชื่อแฟคเตอริงไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตในการประกอบธุรกิจ และไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย จึงดูเหมือนว่าจะมีความเสี่ยงที่คู่แข่งรายใหม่จะเข้ามาประกอบธุรกิจได้โดยง่าย แต่ด้วยการทำธุรกิจประเภทนี้ จำเป็นต้องมีเงินทุนสูง และมีต้นทุนเงินที่สามารถแข่งขันในตลาดได้ ดังนั้น การเข้ามาของผู้ประกอบการรายใหม่ จึงทำได้ไม่มากนัก ปัจจุบันมีแค่ธนาคารพาณิชย์เท่านั้นที่เริ่มหันมาให้สินเชื่อแฟคเตอริงกับลูกค้า แต่ก็จำกัดเฉพาะลูกค้าของธนาคาร และจุดประสงค์ของการให้สินเชื่อแฟคเตอริงของธนาคารก็เพื่อเป็นบริการเสริมให้กับวงเงินหลักที่ลูกค้าได้จากธนาคารอยู่แล้ว ดังนั้น การทำการตลาดที่เจาะลูกค้ารายใหม่จึงยังไม่มีมีการดำเนินการที่ชัดเจน เป็นแต่การเข้าหาลูกค้าเดิมที่แนะนำและติดต่อผ่านทางสาขาเท่านั้น อีกทั้งธนาคารพาณิชย์ยังมีข้อจำกัดในการให้สินเชื่อภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย

การประกอบธุรกิจสินเชื่อแฟคเตอริงให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญๆ กล่าวคือ มีทีมงานที่มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกรรม มีเงินทุนจำนวนมากด้วยต้นทุนที่สามารถแข่งขันได้ มีเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเพื่อลูกค้าได้ใช้บริการอย่างคล่องตัวและรวดเร็ว บริษัทมีความได้เปรียบในการดำเนินธุรกิจมาเกือบ 20 ปี มีฐานลูกค้าและลูกหนี้การค้าที่มีความสัมพันธ์อันดีอย่างต่อเนื่อง ลูกค้าสามารถใช้บริการการทำธุรกรรม ข้อมูลและรายงานต่างๆ ของบัญชีตนเองผ่านระบบอินเตอร์เน็ตได้อย่างครบวงจร ด้วยเหตุนี้จึงทำให้บริษัทสามารถแข่งขันในตลาดและเป็นหนึ่งในผู้นำของธุรกิจสินเชื่อแฟคเตอริงได้

1.5 ความเสี่ยงจากอิทธิพลในการบริหารงานของผู้ถือหุ้นรายใหญ่

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 IFS (Singapore) เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ในบริษัทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 98.20 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท ซึ่งสัดส่วนการถือหุ้นที่มากกว่า 3 ใน 4 ทำให้ IFS (Singapore) มีอำนาจในการบริหารงานและมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของบริษัท ดังนั้น ผู้ถือหุ้นรายอื่นของบริษัทจึงมีความเสี่ยงจากการไม่สามารถรวบรวมคะแนนเสียงเพื่อตรวจสอบและถ่วงดุลในเรื่องที่ผู้ถือหุ้นใหญ่เสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณา

การเสนอขายหุ้นให้กับประชาชนในครั้งนี้ ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่อ้างกล่าวลดลงเหลือร้อยละ 73.13 ซึ่งมากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท ทำให้สามารถคุมเสียงของบริษัทได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกรรมการหรือการขอคืนในเรื่องอื่นที่ต้องใช้เสียงส่วนใหญ่ของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ยกเว้นในเรื่องที่กฎหมายหรือข้อบังคับของบริษัทกำหนดให้ต้องได้รับเสียง 3 ใน 4 ของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ดังนั้น ผู้ถือหุ้นรายอื่นไม่สามารถรวบรวมคะแนนเสียงเพื่อตรวจสอบและถ่วงดุลการบริหารงานได้ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างการจัดการของบริษัท ประกอบด้วย คณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จะเห็นได้ว่าบริษัทมีการวางโครงสร้างการบริหารงานโดยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินธุรกิจ และมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดต่างๆ อย่างชัดเจนและโปร่งใส และในกรณีการทำรายการที่เกี่ยวข้องกับกรรมการ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และผู้มีอำนาจควบคุมในกิจการ รวมถึงบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ บุคคลดังกล่าวจะไม่มีสิทธิออกเสียงในการอนุมัติรายการนั้นๆ